PRINT

[عەدنان کەریم وەك سەروەتێکی نەتەوەیی ... وشیار ئەحمەد ئەسوەد]

[ئەدەب و هونەر]

چوار شەممە, 11 ئاب 2010 08:41

بەڕاست ئەوە ئەرکی سەنتەری ڕۆشنبیری هەناسە نەبوو، دەبوو وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوان ئەو ئەرکە بگرێتە ئەستۆ.. بۆ نەیکرد؟ ئەمەیان با خۆی وەڵام بداتەوە.

هەناسە توانی بە ڕێزلێگرتنی (عەدنان کەریم) هەناسەیەکمان بخاتەوە بەر، نەك لەبەر ئەوەی (عەدنان) پێشتر ئەو جۆرە ڕێوڕەسمەی نەبینییێ، یان بە عەجەبێکی گەورەوە تەماشای بکات، بگرە لەبەر ئەوەی ئەو سەنتەرە بەر لەو داوودەزگە حکوومەتییانەی پێوەندیدارن بەم لایەنە و هاوکات تژین لە پارە، گەورەیی (عەدنان) ی هەڵسەنگاندووە.. لێرەوە مەبەستمە بەچەند وشەیەك لە جوانییەکانی ئەو هونەرمەندە بدوێم.

پێشتر گوتوومە و ئێستایش جەخت دەکەمەوە، یەك لە خاسیەتەکانی دەنگی هونەرمەند (عەدنان کەریم) ئەوەیە دەتوانێ خۆی لەگەڵ هەموو کات و ساتەکاندا ئاوێتە بکات، واتە لە تەواوی هەڵوێستە خۆشی و ناخۆشییەکاندا، خەندە و گریان، ئەشق، دابڕان، زەماوەند، لە هەموو ئەم سات و ڕووداوانادا ئامادەیی هەیە کە پێموایە ئەمەیش یەك لە خاسیەتە ئەرێنییەکانی هەر هونەرمەندێکی بواری موزیك و گۆرانییە، بەبۆچوونی من لە گۆرانیی کوردیدا تەنیا (مەزهەری خالقی) خاوەنی ئەم خاسیەتەیە.. دەمەوێ بڵێم ئێمە (فەیروز) بە "یوت البیاحی" دەناسینەوە، هەروەها (ئوم کەلسووم) بە "تالی اللیل"، واتە دەنگی ئەو هونەرمەندانە پتر لەو ساتانەدا تێکەڵ بە ڕۆح دەبن، لەنێو گۆرانیبێژانی کوردیشدا لەو چەشنە دەنگانەمان زۆرن، بەڵام (عەدنان) وابەستەی هیچ سات و کات و حاڵەتێکی دیاریکراو نابێت.. جگە لەوەی پێشتر گوتوومە کە (عەدنان) لە دەنگە چوار وەرزییەکانە، ئەو جۆرە دەنگەیش نە پیر دەبێت و نە دەسوێت، واتە هەرچەندی گوێ لێبگریت تێرت ناکات، چونکە ئەگەر لێی تێر بیت، لانیکەم بۆ ماوەیەك لێی دوور دەکەویەوە، بەڵام ئەو بەکێشت دەکات و ناهێڵێ ترازان و دابڕان لەو نێوانەدا دروست بکات.. من دەزانم ئەمە هەڵسەنگاندنێکی زانستییانەی دەنگی (عەدنان) نییە، ئەوەیش دەزانم دەهێنێ لێکۆڵینەوەی لەبارەوە بکرێت، بەڵام لەوەیش بێئاگا نیم کە لە پایزدا بە "ئەڕۆی ئۆغر" گۆشمان دەکات و لە زستاندا بە "وەك ڕۆژانی ڕابردوو" دەمانهەژێنێ و لە بەهاردا بە "چاوی مەخمووری" دەمانخاتە هەڵەکە سەما و لە هاوینیشدا بە "هاوسەرە ئازیزەکەم" دەمانلاوێنێتەوە، ئەدی دەنگە چوار وەرزییەکەی (عەدنان) تەنیا لەم گۆرانییانەدا بەرجەستە نەبووە، چونکە دەکرێ تۆ لە هەر چوار وەرزی ساڵدا هەریەك لەم گۆرانییانەیش بەجیا لە ئامێز بگری بێئەوەی بێزارت بکەن.. بەکورتی بەلای منەوە کە ساڵانێکی زۆرە لەلای نزیکەکانی خۆم بە ئاشقێکی ئەو دەنگە دەناسرێمەوە و چەندان جاریش لەبارەیەوە دوواوم، وایدەبینمەوە (عەدنان) توانیویەتی بەگەنجی بمێنێتەوە.

کە دەڵێم مانەوە بەگەنجی، مەبەستم نییە قسە لەسەر تەمەن بکەم، ئەوەندەی دەمەوێ باسی ئەقڵی گەنج بکەم.. ئێمە لە سەرەتادا تەنیا گوێمان لە گۆرانیی "دەسماڵێ" بوو، بەڵام ئەوکات کەس (عەدنان) ی وەك ناوێکی دیار لە گۆرانیی کوردی نەدەناسی، چونکە ئەو چرۆیەکی نێو شارایەك چرۆی تر بوو، بۆیە دوای گۆرانییەکانی "وەك ڕۆژانی ڕابردوو" و "شەوی تاریك و بێدەنگی" و پاشان "هاوسەرە ئازیزەکەم"، (عەدنان کەریم) وەك دەنگێکی گەنجی بەئەزموون ناسرا، واتە پتر لە هەشتاکانەوە ناوی ئەو گەنجە وەك هونەرمەندێکی لێهاتووی بواری گۆرانیگوتن دەرکەوت، ئەودەم زۆر بوون ئەوانەی دەرکەوتن، بەڵام دەگمەنن ئەوانەی گەشەیان کرد کە (عەدنان) یەك لەوان بوو.. گەورەترین کێشەی زۆر بەی هونەرمەندانی ئێمە نەبوونی ڕۆشنبیرییەکی هەمەلایەنەیە، ئەمە وایکردووە زۆر دەنگی بەتوانایش لە سەردەمەکەی خۆیاندا ببنە دیاردەیەکی کاتی و بەزوویی ون بن، ئەو دەنگانەی توانییان وەك ئەفرێنەر لە هونەرەکەیاندا بمێننەوە تەنیا ئەوانە بوون کە لانیکەم لە بوارەکەی خۆیاندا خەزێنەیەکی ڕۆشنبیرییان پێبوو، لێدوانەکانی (عەدنان) و بۆچوونەکانی ئەوەمان بۆ دەردەخەن کە ئەو هونەرمەندە یەك لەوانە، واتە (عەدنان کەریم) لە زۆربەی کایەکانی هونەردا بێ دەموپل نییە، هاوکات ڕاوچییەکی باشی شیعری کوردییە، بەتایبەتیش کلاسیك، ئەو ڕۆشنبیرییە هەمەلایەنەیە وایکردووە بزانێ چۆن لە میلۆدییەکانیدا هەڵسوکەوتێکی سەردەمیانە لەگەڵ کلاسیکدا دەکات، بۆیە دەبینین لە گۆرانییەکانیدا جیا لەوەی ڕۆحێکی ڕەسەن بەرجەستە دەکات، هاوکات لە نوێکارییە هاوچەرخەکەیش نەترازاوە، ئەمە وا دەکات فرەکۆنەکانیشی بە نوێ لێوەربگرین، نوێ بەو واتایەی کار لەسەر هەبووەکان دەکات بێئەوەی لاسایییان بکاتەوە.. زۆرن ئەوانەی بەرهەمەکانی (عەلی مەردان) و (تاهیر تۆفیق) و (زیرەك) و ئەوانی تر دووبارە دەکەنەوە، بەڵام دەگمەنن ئەوانەی توانیویانە لەو دووبارەکردنەوەیەدا هونەری نوێ و ناوازەمان پێشان بدەن، ئەدی (عەدنان) ئەمەی کردووە، ئەو نەهاتووە دەنگی خۆی ئاوێتەی دەنگی (تاهیر تۆفیق) بکات و میلۆدییەکی ئەو دەقاودەق بڵێتەوە، بگرە تەنیا کاری لەسەر ڕۆحییەتی ئەو گۆرانیبێژە کردووە، واتە ڕۆحییەتی دەنگ و شێوازی (تاهیر تۆفیق) ی لە ئەقڵی هونەریی خۆی و میلۆدییەکی هاوسەردەمدا بەرجەستە کردووە، بەبۆچوونی من ئەو گەمە هونەرییانەیە (عەدنان) ی تا ئێستا بەزیندوویی هێشتووەتەوە.. ئەو لەگەڵ (عەلی مەردان) یش هەمان کاری

كردووە، ئەگەر گۆرانیی "بەدەنگی خۆش" بەنموونە وەربگرین، ڕاستە (عەدنان) میلۆدییەكەی وەك ئەوەی پێشتر هەبووە گوتووەتەوە، بەڵام بە جووڵە و سەما دەنگییەكان خۆی لە دەنگ و شێوازی (عەلی مەردان) جیا كردووەتەوە، بۆیە ئەوەی گوێی لەو گۆرانییە بەدەنگی (عەلی مەردان) نەبووبێ، گومانم نییە لەوەی لەگەڵ دەنگی (عەدنان) دا بەشێوازە دروست (عەدنانییەكە) وەریدەگرێت، كەواتە ئەو هونەرمەندە جیا لەوەی گەمەی میلۆدی لەگەڵ بەرهەمە كۆنەكاندا دەكات و ڕۆحییەتێكی (عەدنانییان) پێدەبەخشێت، هاوكات لە سەما و جووڵە دەنگییەكانیشدا هەمان گەمە دەكات، هەموو ئەمانە پێكەوە، وایانكردووە ئەم هونەرمەندە لە چوارچێوەیەكی تەسكدا قەتیس نەمێنێت، بگرە بەردەوام هەوادارانی لە فراوانبوونەوەدان، ئەدی بەڕاست خۆ ئێستا (عەدنان كەریم) لەڕووی جەماوەریشەوە گەورەترین پانتایی داگیر كردووە، دەیان دەنگیش دەیانەوێ لاسایی بكەنەوە، بەڵام بەبڕوای من جوانییەكانی هونەرەكەی عەدنان لەوێدایە كە لاساییكردنەوەی ئەستەمە، وەك پێشتر ئاماژەم پێدا، هۆكارەكەی ئەوەیە ئەو بەوریاییەوە كار دەكات، واتە خەزنكردنی ڕۆشنبیرییە هونەرییەكەی كردوویەتیە خاوەنی سەما و جووڵە تایبەتییەكانی دەنگ، كۆمەڵێك یاریی دەنگی لەلای ئەم هونەرمەندە دەست دەكەون، لەبەر ئەوەی مۆركێكی (عەدنانییانەیان) پێوەیە و دیارە ئەویش لە ئەنجامی ماندووبوون و مەشقە دەنگییەكانە، بۆیە لاساییكردنەوەشی ئەستەم دەبێت.. من دەڵێم ئەگەر دەنگێك بتوانێ لاسایی دەنگ و گۆرانییەكانی (عەدنان) بكاتەوە، گومانم نییە لەوەی دەبێ لاساییكردنەوەكەی دەقاودەق بێت، چونكە (عەدنان) هێندەی خۆی بەجوانكاری لە میلۆدییەكان و ئەداكردنیاندا سەرقاڵ كردووە، بواری گەمەی بۆ كەسی تر نەهێشتووەتەوە، بۆیە وایدەبینمەوە هەر دەستكاریكردنێكی ئەو میلۆدییانە، تەنیا دەنگە لاساییكارەوەكە ئیفلیج دەكات، كەواتە نە دەتوانێ خزمەتی خۆی و نە دەشتوانێ خزمەتی (عەدنان) بكات.

جوانییەكان چەند دیوێك لەخۆ دەگرن، بەبڕوای من ئەوەی (عەدنان كەریم) ی لای جەماوەرەكەی جوانتر كردووەتەوە، هەڵوێستە نەتەوەیی و نیشتمانییەكەیەتی، ئەو دەیەوێ وەك كوردێك لە خزمەتی هونەری میللەتەكەیدا بێت، نایەوێ خۆی پێوەست و وابەستە بەحزب و ئایدیایەك بكات، ئاخر ئەو باش لە ئەحواڵی حزبایەتی لە كوردستاندا گەیشتووە، بۆیە نایەوێ بەهۆی وابەستەبوون بەحزبێكەوە خۆی لە ژمارەیەكی زۆری جەماوەرەكەی تەریك بكات، ئەمەش تا مەودایەكی درێژ فراوانیی جەماوەرەكەی بۆ مسۆگەر دەكات كە پێموایە دەخوازێ هەموو هونەرمەندێك ئەم دیوەیان لەبەرچاو بگرێت، واتە تەمەندرێژیی (عەدنان) لە هونەرەكەیدا و مانەوەی بەجوانمێرێك، لە دیوێكدا بۆ دووركەوتنەوە لە حزب حزبێنە و وابەستەبوونی بەهەڵوێستە نیشتمانی و نەتەوایەتییەكانی دەگەڕێتەوە، بەدیوەكەی دیكەیشدا توانای هونەری و بەخششە بەردەوامەكانی.

بێگومان من لێرەدا مەبەستم نییە هەڵسەنگاندن بۆ كارە هونەرییەكانی هونەرمەند (عەدنان كەریم) بكەم، ئەوەیان تەنیا باسكردنی بوو لە سۆنگەیەكەوە، واتە مشتێكە لە خەرواری هونەرەكەی ئەم هونەرمەندە، هەڵسەنگاندنی ڕژد بەداهاتوو دەسپێرین، ئەوەی پتر مەبەستم بوو لێرەدا بیخەمە بەر ئاماژەوە، دیوێكی توانا هونەرییەكەی ئەم هونەرمەندەیە كە دەهێنێ بەئاوڕدانەوە لێی پتر گەشە بكات.. جەخت دەكەمەوە، ئێمە لە هونەری موزیك و گۆرانیی كوردیدا (عەدنان كەریم) مان زۆر نین، ئەو لە دەگمەنەكانە، بۆیە دەهێنێ بەسەروەتێكی نەتەوەیی لێی بڕوانین، لەوەیش پتر دەبوو وەزارەتی ڕۆشنبیری و لاوان ئەركی ڕێزلێنانی ئەم هونەرمەندە باڵایەی لە ئەستۆ بگرتایە.. دەی دەی، كەوایە لەسەرمانە هەڵوێستەكەی سەنتەری ڕۆشنبیریی هەناسە بەرز ڕابگرین و ستایشیان بكەین كە لەبری وەزارەت ئەو ئەركەیان لە ئەستۆ گرت.

woshyar@aknews. com

ئەو بابەتانەی لە كوردستان نێت دا بڵاودەكرێنەوە، بیروبۆچوونی خاوەنەكانیانە، كوردستان نێت لێی بەرپرسیار نییە.

داهاتوو > < نیشاندان